

Bio užitek

»Ekološko kmetijstvo varuje podtalnico«

Ekološko kmetijstvo varuje podtalnico je nosilna tema letošnjega že 12. Alpe Jadran Biosimpozija, ki bo v tem letu potekal kot seminar v okviru projekta Bio užitek, s katerim želi Zveza združenj ekoloških kmetov Slovenije vzpodbuditi zlasti kmetovalce na vodovastvenih območjih za preusmetitev v ekološko kmetijstvo. Strokovnjaki iz različnih institucij z območja Alpe Jadran bodo predstavili stanje kakovosti podtalnic in trende zadnjih let, ki kažejo poslabšanje določenih parametrov na nekaterih območjih s podtalnico.

O vsebini prireditve nam je vodja organizacijskega odbora izr. prof. dr. Martina Bavec s Fakultete za kmetijstvo in biosistemske vede Univerze v Mariboru povedala: „Voda postaja v svetu vse pomembnejša strateška surovina in vse več je ljudi, ki nimajo dostopa do kakovostne pitne vode. Z dostopnostjo vode se danes ukvarjajo številne tudi nevladne organizacije. Problemi s kakovostjo podtalnic in pitno vodo so pogosti tudi v naši regiji, kjer so med sicer številnimi razlogi slabega stanja tudi intenzivno kmetijstvo. Poleg osebne živinoreje in pridelovanja koruze je lahko še zlasti pridelovanje zelenjave kritična kmetijska dejavnost na vodovarstvenih območjih. To potrjujejo tudi rezultati spremljanja mineralnega dušika ob spravi zelenjave v integrirani pridelavi in tudi nedavne raziskave izvedene na Kmetijskem inštitutu Slovenije na območju Ljubljane, kjer so bile najdene velike prekorajčitve ostankov nitrata dušika v tleh ob koncu pridelovalne sezone.. Ekološko kmetijstvo ima lahko pomemben vpliv na preprečevanje onesnaževanja podtalnice s strani kmetijstva, saj že osnovne prepovedi kot so npr. prepoved uporabe sintetičnih sredstev za varstvo rastlin (herbicidov in tudi ostalih fitofarmaceutskih pripravkov) in lahko topnih mineralnih gnojil že neposredno pomenita aktivno zaščito podtalnice pred onesnaženjem z ostanki pesticidov in delno tudi nitratov.

Izpostavljena bo problematika kmetijstva na vodovarstvenih območjih, kjer danes večina kmetov in tudi strokovne javnosti prepoznava to kot omejevanje kmetov. V razpravi pa želimo predstaviti ekološko kmetijstvo tudi kot priloznost za kmetije z vodovarstvenih območjih, ki sicer upravičeno zahtevajo odškodnino za omejene možnosti kmetijske pridelave. Dejstvo je namreč, da je med 30.000 ha (okoli 6% vseh) kmetijskih obdelovalnih zemljišč, ki so v Sloveniji vključene v kontrolirano ekološko pridelavo, le okoli 1.600 ha njivskih površin in trajnih nasadov. To pomeni, da je veliko pomanjkanje ekološko pridelanih žit - v Sloveniji zlasti krmnih, ki jih potrebujejo kmetije z ekološko živinorejo, kjer prevladuje travnine. Ogljed vodovarstvenega območja in naprave (lizimetra) za spremljanje izpiranja hranil in različnih polutantov ter ogledi ekoloških kmetij, ki so prestala dve oz. triletno preusmeritveno obdobje in sedaj že uspešno tržijo, bo zagotovo motivacija za kakšno novo preusmeritev kmetij v ekološko pridelovanje.«

Dvodnevno prireditev, ki bo 20. in 21. 11. 2008 v novih prostorih Fakultete za kmetijstvo in biosistemske vede Univerze v Mariboru na prenovljenem gradu Hompoš v Hočah pri Mariboru, organizira fakulteta v sodelovanju z IKC-Inštitutom za kontrolo in certifikacijo UM, Zvezo Biodar in Združenjem za ekološko kmetovanje severo-vzhodne Slovenije, ki bo priskrbelo tudi ekološke pridelke in živila ter napitke za degustacijo. **V soboto 22.11.2008 bo organizirana tudi prireditev namenjena širši javnosti, in sicer „Bio dan“** s pestrim kulturnim programom in bogato degustacijo jedi iz ekološke pridelave, ki bodo na razpolago **med 9. in 13. uro na Glavnem trgu v Mariboru**, kjer lahko sicer Mariborčani ob petkih že vse od leta 2000 dalje najdejo ekološke pridelke in iz leta v leto tudi več predelanih ekoloških živil (kruh, sokovi, moka, marmelada, testenine,...).

Nevenka Poštrak, univ. dipl. inž. kmetijstva
Strokovna tajnica Združenja za ekološko kmetovanje SVS